

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Кафедра педагогіки дошкільної та початкової освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

Радул О. С.

«27» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність: 012 Дошкільна освіта
ОПП: Дошкільна освіта та Початкова освіта
ОПР магістр
Факультет педагогіки та психології
Форма навчання: денна, заочна

2020–2021 навчальний рік

Робоча програма «Навчальна практика у закладах дошкільної освіти» для студентів за спеціальністю: 012 Дошкільна освіта

Розробники: кандидат педагогічних наук, старший викладач Цуканова Н. М.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти

Протокол від «27» серпня_2020 року № 1

Завідувач кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти

(підпис)

(Радул О. С.)

(прізвище та ініціали)

© Цуканова Н. М., 2020 рік

© ЦДПУ імені В. Винниченка, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання*
Кількість кредитів ECTS – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
Блоків/модулів –	Напрямок підготовки/ спеціальність: 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки	
Розділів/змістових модулів –		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання -		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
		Вид контролю:	
		залік	залік
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:		Освітньо-професійний рівень: магістр	Лекції
	Практичні, семінарські:		
	Лабораторні:		
	- год.		- год.
	Самостійна робота:		
	90 - год.		90 - год.
	Індивідуальні завдання:		
	год.		-год.
	Консультації:		
	- год.		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – ознайомити студентів-практикантів із специфікою діяльності дошкільного навчального закладу та особливостями розвивально-освітнього процесу у групах дітей раннього віку; залучити їх до психолого-педагогічних спостережень щодо вивчення особистості дитини в освітньому процесі.

Сприяти розвитку практичних умінь щодо організації і методики проведення освітньої роботи з дітьми раннього віку; формуванню культури педагогічної діяльності (культура мовлення, культура спілкування, культура зовнішнього вигляду).

Завдання:

- закріпити та поглибити знання магістрантів про вікові особливості раннього дитинства, та специфіку роботи з дітьми дошкільного віку;
- формувати у студентів здатність спостерігати, аналізувати своєрідність навчально-виховного процесу в групах раннього віку, оцінювати їх ефективність;
- навчити студентів помічати зміни в розвитку дитини під впливом педагогічних дій, користуватися різними методиками для виявлення розумового, морального, естетичного розвитку дітей;
- формувати у студентів вміння спілкуватися з дітьми дошкільного віку, організовувати та проводити окремі режимні процеси, спостереження, ігри;
- сформувати у майбутніх організаторів дошкільної освіти вміння надавати педагогічну допомогу батькам, діти яких не відвідують заклади дошкільної освіти;
- орієнтувати магістрантів до педагогічної творчості, самостійності, дослідницької діяльності;
- формування професійного інтересу до педагогічної діяльності вихователя ЗДО;
- вивчення специфіки роботи вихователя (функції та професійні обов'язки педагога закладу дошкільної освіти);
- формування вміння спостерігати за роботою вихователя, помічника вихователя, дітьми.
- формування вміння вести записи спостережень, опрацьовувати, узагальнювати інформацію, отриману під час спостережень, повно та правильно відображати її у щоденнику практики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- педагогічну технологію як інструмент педагогічного впливу на формування особистості вихователя;
- види педагогічних технологій, їх особливості;
- особливості організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти на основі використання педагогічних технологій у практиці своєї професійної діяльності.

вміти:

- планувати освітню діяльність використовуючи технологічний підхід до організації освітнього процесу закладу дошкільної освіти;

- реалізовувати зміст освітніх програм засобами різних видів інноваційних педагогічних технологій;

- аналітично застосовувати інноваційні педагогічні технології, методики дошкільної освіти у процесі своєї професійної діяльності. сформовані/закріплені компетентності:

сформовані/закріплені компетентності: загально-навчальна, інформаційно-аналітична, дослідницько-праксеологічна, комунікативна, громадянська, етична, міжособистісної взаємодії, адаптивна, здоров'язбережувальна, інформаційно-комунікаційна, диференціально-психологічна, соціально-психологічна, аутопсихологічна, виховна, інтерактивна, технічна, предметно-змістова.

Курс спрямований на формування у майбутніх фахівців у галузі дошкільної освіти педагогічної, дидактичної, виховної, комунікативної компетентностей.

сформовані/закріплені програмні компетентності:

інтегральна компетентність (здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог).

Загальні компетентності.

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові компетентності) (ФК).

КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

КС-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

КС-4. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти.

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками. міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН01 Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПРН02 Упроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН03 Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів.

ПРН04 Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

ПРН05 Організувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.

ПРН06 Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.

ПРН07 Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

ПРН08 Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН09 Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики

ПРН10 Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії

ПРН11 Організувати харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей.

ПРН12 Уміти планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти.

3. Програма навчальної практики

Основні завдання навчальної практики:

Програма навчальної практики структурована за 2-ма модулями.

Модуль перший (змістовний теоретичний). Заклад дошкільної освіти як освітній заклад, його структура та функції. Організація навчально-виховного процесу у різних вікових групах ЗДО.

Завдання:

1. Ознайомитися з закладом дошкільної освіти, його типом, організацією діяльності, функціями, які він виконує (педагогічний супровід завідувача ЗДО).
2. Ознайомитися з організацією педагогічного процесу в закладі дошкільної освіти, плануванням його роботи (педагогічний супровід методиста ЗДО).
3. Екскурсія по закладу дошкільної освіти.

Педагогічний колектив, медичний та обслуговуючий персонал, їх функціональні обов'язки.

Завдання: 1. Ознайомитися з посадовими обов'язками завідувача ЗДО, зі специфікою його роботи.

2. Ознайомитися з посадовими обов'язками методиста ЗДО, переліком його функціональних обов'язків.

3. Ознайомитися з роботою практичного психолога, музичного керівника.

4. Ознайомитися з роботою обслуговуючого персоналу.

5. Ознайомитися з роботою ЗДО з батьками вихованців.

Модуль другий (змістовний практичний). Спостереження за дітьми різних вікових груп та роботою вихователів і помічників вихователів.

Завдання:

1. Ознайомитися з професією вихователя у практичному вимірі (спостереження за роботою вихователя у групах раннього розвитку: організація режимних процесів, спілкування та взаємодія з дітьми та їхніми батьками).

2. Здійснити хронометраж діяльності вихователя та його помічника щодо організації режимних процесів.

3. Ознайомитися з роботою помічника вихователя у практичному вимірі (спостереження за роботою помічника вихователя).

4. Оформити щоденник спостережень (до 40 балів).

5. Написати педагогічні роздуми «Діти раннього віку моїми очима». Відзначте ваше особисте враження від спостережень за дітьми (до 30 балів) (на аркушах формату А 4).

6. Підготувати письмову відповідь на питання: що дала вам навчальна практика в закладі дошкільної освіти? (записати у щоденнику практики, в кінці щоденних спостережень) (до 10 балів).

7. Підготувати колективну (від кожного ЗДО) медіапрезентацію про своє перебування на практиці (відобразити своє враження від даного виду практики, виконання завдань практики) (до 20 балів кожному).

5. Зміст дисципліни.

Протягом двох тижнів у жовтні студенти перебувають у закладі дошкільної освіти або вивчають сайти ЗДО України (за умови перебування в умовах дистанційного навчання та обмежень щодо відвідування освітніх закладів) для безпосереднього спостереження за освітнім процесом і аналізом змісту діяльності вихователя ЗДО, заповнення відповідних розділів щоденника:

Щоденник проходження практики (окремий зошит з рукописом, електронна версія, презентація тощо)

Зразок оформлення:

Титульна сторінка (заголовок):

Щоденник
з педагогічної практики
«У закладах дошкільної освіти»
студента(ки) _____ групи
факультету педагогіки та психології
Центральноукраїнського державного
педагогічного університету
імені Володимира Винниченка

(Прізвище, ім'я, по батькові)

Друга сторінка:

Назва здо _____
посилання на сайт(и) здо _____
Тип здо _____
Форма власності здо _____
Директор здо _____
Вихователь групи _____

Наступні сторінки:

1. Якими нормативними документами керується здо у своїй діяльності?
2. За якою/якими програмою/ами працює ЗДО? У чому особливість вибору конкретної програми закладом?
3. Як ЗДО здійснював реалізацію освітньої програми, за якою працював в умовах дистанційної діяльності. Опишіть і проаналізуйте цей досвід.
4. Які типи груп є у здо згідно віку дітей та специфіки надаваних послуг? Які особливості режиму дня у ЗДО для дітей різного віку? Як організований простір для перебування дітей дошкільного віку у здо (ігрові кімнати, спальні, вітальні, музична зала, зала для організації занять з фізичної культури, хореографії, басейн, технічні приміщення тощо)
5. Ознайомтесь з документацією, яку веде вихователь здо, опишіть особливості її оформлення й рівень звітності.
6. Які види занять і масових заходів проводяться з дітьми в період осені/зими у ЗДО? Опишіть одне заняття детально: форма, відповідність

програмі, методи, що використовує вихователь, реакції дітей, ефективність впливу на емоційну сферу дитини, її розвиток та здоров'я.

7. Наведіть приклади організації ігрової діяльності для дітей у різних вікових групах (по 2 приклада до кожного періоду).
8. Зробіть детальний запис конспектів двох занять різної спрямованості з дітьми дошкільного віку.
9. Дізнайтеся про особливості прийому новеньких дітей і способи покращення адаптації дошкільників до нових умов, опишіть отриману інформацію й зазначте позитивні й негативні наслідки різних способів. (Якщо ви проходите практику в очному режимі, то поспілкуйтеся з вихователями груп різного віку дітей і запишіть їх досвід; якщо ви проходите практику дистанційно, познайомтеся з вихователями здо через соц.мережі чи пошукайте інформацію у форумах вихователів, запишіть отриману інформацію.)
10. Як відбувається співпраця здо з родинами дошкільників?

2. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів/змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	Усього	у тому числі						Усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд.	Консультації	СРС		л	п	лаб.	інд.	Консультації	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Навчально-виховний процес ЗДО.														
1. Знайомство з навчально-виховним процесом ЗДО.							30							30
2. Психолого-педагогічна характеристика дітей дошкільного віку							30							30
3. Ведення щоденників практики							30							30
Разом за розділом/змістовим модулем 1							90							90

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть год. денна. заочна
Навчально-виховний процес ЗДО		
1	1. Знайомство з навчально-виховним процесом ЗДО.	30
2	2. Психолого-педагогічна характеристика дітей дошкільного віку	30
3	3. Ведення щоденників практики	30
	Усього:	90

6. Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні // Дошкільне виховання. – 1999. - № 1. – С. 6–23.
2. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття). – К.: Райдуга, 1994. – 64 с.
3. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології. – К.: 2004. – 352 с.
4. Закон України «Про дошкільну освіту». – К.: Ред. журналу «Дошкільне виховання», 2001. – С. 4–33.
5. Закон України «Про освіту». – К.: Генеза, 1996. – 36 с.
6. Керівництво дошкільним закладом / За заг. ред. Т.Ф. Кунько. – К.: Рад. школа, 1977. – 112 с
7. Коментар до базового компонента дошкільної освіти в Україні: Наук.-метод. посіб. / Наук. ред. О.Л.Кононко. – К.: Ред. журн. «Дошкільне виховання», 2003. – 243 с.
8. Кононко О. Стратегічна мета виховання – життєва компетентність дитини // Дошкільне виховання. – 1999. - № 5. – С. 3–6.
9. Конституція України. – К.: Преса України, 1997. – 80 с.
10. Настільна книга керівника дошкільного навчального закладу. Частина 1. / Упор. Курочка Н.М., Омеляненко Н.В. – Тернопіль: Мандрівець, 2008. – 248 с.
11. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта України. – 2002. - № 33. – 23 квітня; // Дошкільне виховання. – 2002. - № 7. – С. 4-9.
12. Нормативні документи. Для завідуючих ДНЗ / Упор. Чала Т.Т. – Х.: Вид. гр. «Основа», 2008. – 528 с. (Серія «ДНЗ. Керівнику»).
13. Положення про ДНЗ // Освіта України. – 2003. - № 22. – 25 березня. – С. 3,8; // Дошкільне виховання. – 2003. - № 5. – С. 3-6.
14. Пшеврацька О. Досвід кращих – у скарбничку кожного // Дитячий садок. – 2001. - № 20 (116). – травень. – С. 2–4.
15. Роль завідуючої ДНЗ у здійсненні управління інноваційною діяльністю. Скласти текст виступу на семінарі для вихователів ДНЗ «Інновації в дошкільній освіті».
16. Середницька А.Д., Курочка Н.М. Довідник керівника дошкільного навчального закладу. – Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2006. – 440 с.
17. Чикало О. Планування роботи дошкільного навчального закладу // Практика управління закладом освіти. – 2009. - № 5. – С. 5-16.

7. Політика виставлення балів. Вимоги викладача

Враховуються бали набрані за кожен вид завдань, підготовка та презентація отриманого досвіду, аналіз адаптації дітей до умов здо, ведення та вчасність подання документації, активність під час обговорення результатів практики на підсумковій конференції.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «**навчальна практика «У закладах дошкільної освіти»**», є сумою балів за виконання практичних завдань та самостійну роботу плюс бали, отримані за творчий підхід до висвітлення результатів практики у науковій пресі. Впродовж періоду практики студент за виконання завдань отримує – 90 балів

і 10 – балів за оригінальність оформлення і вчасність виконання результатів практики.

Студент повинен підготувати під час практики низку матеріалів згідно завдань:

Завдання 1,4,5,6,8,10 оцінюються по 0–5 балів;

Завдання 2 і 11 оцінюються 0–15 балів;

Завдання 3,7,9 оцінюються по 0–5 балів.

Вчасність оформлення щоденника оцінюється 0–5 балами.

Оригінальність оформлення результатів проходження практики оцінюється 0–5 балами. *(Творчість передбачає підготовку такого відеоконтенту: відеопрезентація, фільм, есе, альманах, відеогазета тощо або театралізація, інсценізація, віршована чи прозова презентація й аналіз отриманого досвіду; оформлення й підготовка публікації тез/статті для участі в студентській інтернет-конференції чи опублікування матеріалів у педагогічній пресі.)*

8. Підсумковий контроль

Проводиться **підсумкова конференція**; виставляється **залік**.